

Porušení smlouvy

Ex 32, 1 - 6 Ex 32, 7 - 14 Mt 18,21 - 22

Egyptané byli národem hluboce náboženským. Jejich zbožnost se projevovala především v neobyčejné péči o mrtvé a ve veliké úctě k mnohým předmětům a živočichům, které Egyptané pokládali za posvátné. Tak byli uctíváni např. beran, sokol, ibis a hlavně kočka a býk. Kočka a býk byli často po smrti balzamováni. Egyptské náboženství se vyznačuje vírou v mnoho bohů, ale právě v době, kdy pobývali v Egyptě Izraelci (pravděpodobně šlo jen o jeden kmen), byl u moci král Amenhotep IV. z XVIII. dynastie (1370př. Kr.). Tento král proti eg. mnohobožství a vládci bohů Amonovi postavil jediného boha Atona – božstvo slunce. Tomuto faraonovi nebyla tedy víra Izraelců v jediného Boha – Hospodina tolik vzdálená. Monotheistická reforma krále Amenhotepa však po jeho smrti zanikla, protože pro většinu kněží i lid byla příliš náhlá.

Izraelci, kteří žili v Egyptě mnohá desetiletí (430 let, možná 215 let, neví se přesně), si sice udrželi víru v jediného Boha, ale také si zvykli na život v prostředí, kde je neustále obklopovaly posvátné sochy.

A tak, když Izraelci dlouhé dny a marně očekávali návrat Mojžíše z hor, neskrývali své zklamání, dostávali o sebe strach a o Mojžíšovi začali mluvit neuctivě. Jejich víra slábla, protože neměli prostředníka mezi sebou a Bohem. Vždyť Bůh celou dobu mluvil k Mojžíšovi a oni teď zůstali sami. Zmizela viditelná a hmatatelná opora jejich víry. Mojžíš svým slovem dosvědčoval Boží přítomnost. Teď tu není a oni chtějí jinou záruku. Chtějí alespoň trochu nebo spíše hodně jistoty Boží přítomnosti.

Zbavit se v našich životech vlivu minulosti není snadné. Také Izraelci sáhnou po tom, co je jim blízké, co dobře znají z Egypta, v čem vyrostli - socha býka.

Áron si možná myslel, že Izraelci se nebudou chtít vzdát zlatých šperků, které si vyžádali od Egyptanů za roky otroctví. Lidé se ale naopak domnívali, že zlatý býček bude nositelem znásobené síly ochranných amuletů. Nenapadlo je, že místo blízkého Hospodina, získají jen nemohoucí modlu, i když o ní prohlásí, že je to bůh, který je vyvedl z Egypta.

Objevuje se tady asi věčná snaha člověka – věřit v Boha a zároveň s ním manipulovat. Věřit v Boha a zároveň, aby dělal, co já chci, co mně vyhovuje

a jak mně se to líbí. To je stejné tenkrát i dnes. Často vidíme Boha za tím, co chceme a nevidíme ho tam, kde ho vidět nechceme.

Tato kapitola knihy Exodus nám znovu ukazuje, jak nesmírně významná je pro člověka (lidi) přímluvná modlitba.

Mojžíš vyvedl svůj lid z Egypta. Nesl s ním všechny útrapy. Lidé na něho byli mnohdy zlí, hrubí. Neustále byl mezi reptajícím, nespokojeným národem a Božími nároky. Tolik se s nimi zaobíral a oni ho zklamali v tom největším a nejslavnějším okamžiku jeho života – když vytesává Desatero – Boží zákony, oni tančí kolem nemohoucího telete.

A přesto nezůstal znechucený a rozezlený a znovu, pokolikáté už (?) se vší silou a umem se přimlouvá.

Mojžíš nemyslí na sebe, přimlouvá se za Izraelce. Prospěch Božího lidu mu byl milejší, než možnost, že by se sám stal otcem mocného národa.

Mojžíš věděl, tak jako víme my dnes, že Boha nemůžeme vlastnit ani přivázat k symbolům víry. Bůh je zvláštní jistotou, která se děje. Můžeme s ním rozmlouvat, můžeme ho prosit a můžeme vědět, že to, co je (dobré i zlé) není na věky, ale směřujeme k tomu, co být má.

/6.9.2020 Dana Kalivodová/